

FRACTIE VOORZITTERS OVERLEG

Vergadering van de gemeenteraad van 30 mei 2012

Portefeuillehouder : H.W.J. Coolen

Behandelend ambtenaar : P.A.W. Otten

Nummer raadsvoorstel: RAD-000636

Doorkiesnummer : (0495) 575 207

Agendapunt: 18

ONDERWERP

Kennismemen van en overnemen van conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer Weert naar aanleiding van het onderzoek "Invoering van Centrum voor Jeugd en Gezin".

AANLEIDING EN DOELSTELLING

De rekenkamer is een adviesorgaan van de gemeenteraad en brengt in die hoedanigheid via eindrapporten van door haar uitgevoerde onderzoeken conclusies en aanbevelingen onder de aandacht van de raad. In maart 2012 is het eindrapport van de rekenkamer "Invoering van Centrum voor Jeugd en Gezin" aangeboden aan de gemeenteraad. Bij dit eindrapport is een bestuurlijke reactie door het college van burgemeester en wethouders uitgebracht. De reactie van de rekenkamer op deze bestuurlijke reactie is opgenomen in hoofdstuk 7 van het eindrapport. De doelstelling van dit raadsvoorstel is uw raad kennis te laten nemen van de resultaten van het onderzoek en een besluit te nemen over de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer.

PROBLEEMSTELLING

De Rekenkamer Weert heeft besloten gezamenlijk met de Rekenkamer van Leudal en Rekenkamercommissie van Nederweert en in samenwerking met de Algemene Rekenkamer en ongeveer 30 andere lokale Rekenkamer(commissie)s dit onderzoek uit te voeren naar de vorming van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De volgende probleemstelling stond centraal:

"Ligt de CJG-vorming in de gemeenten Weert, Nederweert en Leudal op koers (zowel in tijd als in kwaliteit) en op welke wijze draagt het CJG als middel bij aan opvoed- en opgroeiondersteuning voor ouders en kinderen van 0 tot 23 jaar en aan de coördinatie van zorg (één gezin, één plan)?" De probleemstelling heeft geleid tot 4 onderzoeksvragen die zijn opgenomen in bijlage 1 van het eindrapport (per abuis genummerd als 5 t/m 8).

OPLOSSINGSRICHTINGEN

De rekenkamer heeft op basis van conclusies uit het onderzoek aanbevelingen opgesteld die kunnen dienen ter verbetering van de geconstateerde knelpunten. Wij stellen uw raad voor de aanbevelingen over te nemen.

Conclusies

De gemeente Weert heeft in januari 2010 het Centrum voor Jeugd en Gezin gerealiseerd. Het beleid zoals de gemeenten Weert, Leudal en Nederweert het hebben geformuleerd is conform de landelijke minimumeisen die de Rijksoverheid heeft gesteld. Het staat de gemeenten verder vrij om het CJG naar de eigen wensen en behoeften in te vullen.

De Rijksoverheid heeft een minimumpakket aan vereisten vastgesteld waar het CJG aan moet voldoen, namelijk het Basismodel CJG. In de uitvoering van het beleid is grotendeels aan dit Basismodel voldaan : de JGZ is georganiseerd; er is een schakel met Bureau Jeugdzorg en met het onderwijs; en vier van de 5 preventieve taken van de WMO op het terrein van opvoedings- en opgroeiondersteuning zijn gerealiseerd, namelijk informatie en advies geven, (vroeg)signaleren van problemen, mensen verwijzen naar het lokale en regionale hulpaanbod en licht pedagogische hulp bieden. De coördinatie van zorg is door de gemeenten niet bij het CJG belegd.

Er loopt in 2011 een pilot '1Gezin1Plan' voor de gehele regio Noord- en Midden-Limburg over een model voor de coördinatie van zorg. Deze wordt uitgevoerd in de gemeenten Roermond en Venray,

geëvalueerd en uitgerold over de regio. Daar krijgen ook de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert mee te maken. In deze pilot wordt een escalatiemodel gehanteerd en daarin heeft het CJG geen rol.

De bedoeling van de rijksoverheid en van het eigen beleid, namelijk het CJG als aanvullende netwerkorganisatie voor (vroeg)signalering, doorverwijzing en verbindende regievoerende schakelrol komt daardoor, naar de mening van de rekenkamer Weert, niet goed uit de verf.

De nadruk bij de invulling van het CJG door de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert ligt op de laagdrempelige opvoedings- en opgroeiondersteuning en vroegtijdige signalering en doorgeleiding. De drie gemeenten hebben een laagdrempelig inlooppunt gerealiseerd, waar licht pedagogische ondersteuning geboden wordt. De consultants geven binnen het CJG de vroegtijdige signalering en doorgeleiding vorm. Dat gebeurt door contacten te leggen met de professionals op de 'vindplaatsen' zoals scholen. Deze contacten worden in toenemende mate gelegd en moeten verder onderhouden worden. Er zijn nog vindplaatsen, zoals de peuterspeelzalen en buurtwerk, waarmee het CJG geen schriftelijke afspraken heeft gemaakt.

De bewindslieden van het Ministerie van VWS en van Veiligheid en justitie hebben in een brief van 8 november 2011 'Geen kind buiten spel' aan de Tweede Kamer aangegeven dat het CJG een centrale rol als poortwachter tot de jeugdzorg krijgt (kenmerk: DJ/PS-3088668). Het blijft gemeenten vrijstaan om het CJG naar eigen inzichten vorm te geven, maar één van de taken van het CJG in het nieuwe stelsel blijft "integrale zorg rondom het gezin organiseren (bijvoorbeeld door inzet van een gezinscoach volgens één gezin, één plan, één regisseur)". Dat is een centralere meer coördinerende rol voor het CJG dan waarmee de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert het CJG hebben ingericht.

De gemeenten hebben voornamelijk niet voldoende sturingsgegevens beschikbaar om over het doelbereik van het CJG voldoende en valide verantwoording af te leggen. Er is bijvoorbeeld een vragenlijst om de tevredenheid van klanten te meten, maar deze wordt niet systematisch aan de klanten voorgelegd. Bovendien meet de tevredenheid van de klanten niet het resultaat van de met het CJG beoogde interventies. Het ligt in de bedoeling de benodigde gegevens in 2012 wel beschikbaar te hebben. De bekendheid van het CJG bij de jongeren en (aanstaande) ouders en de professionals is een knelpunt bij de realisatie van het doelbereik.

De gemeenten willen in 2012 een onderzoek opstarten om de bekendheid en het bereik van het CJG te meten. Daarbij zouden alle facetten van het doelbereik van het CJG betrokken moeten worden, mits deze alle SMART zijn geformuleerd. Dit laatste is niet in alle facetten van het doelbereik het geval.

Het CJG heeft de gegevens uit de Basisset prestatie-indicatoren CJG onvoldoende beschikbaar. Dat is overigens ook niet wettelijk voorgeschreven.

Ten aanzien van de financiële verantwoording constateert de rekenkamer dat de ordelijke en controleerbare besteding van de Brede Doeluitkeringen van de drie gemeenten Leudal, Nederweert en Weert voor verbetering vatbaar is. De drie gemeenten werken samen in één CJG, en afstemming over de inkomsten en uitgaven is van belang. Met name om de transparantie in de financiële verantwoording voor de betrokken gemeenteraden te vergroten. Zowel in de begroting als in de jaarrekening is niet een aparte plaats ingeruimd om inzicht te geven in de inkomsten en uitgaven omtrent de BDU en het CJG.

De provincie Limburg investeert op projectmatige basis in het CJG van de drie gemeenten. Voor 2012 zijn de middelen voor het CJG behouden en lijken er voornamelijk voldoende middelen aanwezig voor het CJG.

Aanbevelingen

Aanbevelingen over de beleidsuitgangspunten voor het CJG en het jeugdbeleid:

1. In het beleid van de gemeente is de coördinatie van zorg voor jongeren en (aanstaande) ouders belegd bij het CJG, maar in de uitvoering is deze daar niet gerealiseerd. De gemeente maakt wel de ambitie waar om de regievoerende schakel met betrekking tot de zorg voor jongeren en (aanstaande) ouders te organiseren, maar niet binnen het CJG. Met het oog op de stelselherziening in de jeugdzorg beveelt de rekenkamer de gemeenteraad aan het college de opdracht te geven dat de coördinatie van zorg dusdanig belegd wordt

dat het CJG de regievoerende schakel daarop wordt. De verantwoordelijkheid van grote delen van de jeugdzorg wordt namelijk in fasen naar de gemeenten toegeschoven en in de huidige plannen krijgt het CJG daarbij de centrale en coördinerende taak.

2. Geef het college de opdracht de netwerkfunctie van het CJG vorm en functie te geven door schriftelijke afspraken te maken met alle mogelijke partners met vindplaatsen voor jeugdproblematiek.

Aanbevelingen over de aansturing en monitoring van het CJG:

3. Zet *nu* de ambities en doelen van het preventieve jeugdbeleid SMART neer, met behulp van de ervaringsgegevens die er tot nu toe zijn. Let daarbij specifiek op de bekendheid van het CJG bij de doelgroepen, dat is een kritieke factor.
4. Geef het college de opdracht om een set van prestatie-indicatoren op te stellen, zodat een betrouwbare en valide verantwoording op het doelbereik kan worden afgelegd. Zie daarvoor de SMART geformuleerde doelen in de vorige aanbeveling.
5. Zorg ervoor dat de beleidsambities van de raad met het CJG corresponderen met de beschikbare tijd, menskracht en middelen.
6. Geef het college de opdracht om ervoor zorg te dragen dat de instrumenten voor het meten van de prestatie-indicatoren, zoals de tevredenheid van de klant en het resultaat van de gepleegde interventies, systematisch worden toegepast.

Aanbeveling over de financiële verantwoording van het CJG:

7. Geef het college de opdracht te zorgen voor meer transparantie en eenduidigheid in de financiële verantwoording van het CJG naar de betrokken gemeenteraden toe.

COMMUNICATIE

Het eindrapport met de bestuurlijke reactie is, gelijktijdig met het aanbieden van het eindrapport aan de gemeenteraad, op de website geplaatst van de gemeente Weert. Na de raadsbehandeling zal er een brief naar de rekenkamer uitgaan, met daarin het raadsbesluit.

EVALUATIE

Het college rapporteert periodiek aan de raad omtrent de stand van zaken van de implementatie van de overgenomen aanbevelingen.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

- Het advies van de raadscommissie Algemene Zaken is:
  - ◆ Afgesproken wordt dat in de commissie WZ op 8 mei 2012 de overige aspecten van dit onderwerp worden behandeld. Daarna kunnen de fracties in onderling overleg met amendementen wijzigingen aanbrengen in voorliggend initiatiefvoorstel. Het voorstel is rijp voor behandeling in de raad; agenderen als bespreekstuk.
- Nadrukkelijke en/of afwijkende standpunten fracties:
  - ◆ De VVD vraagt zich af waarom het college in zijn bestuurlijke reactie spreekt over herbezinning. Er zijn weinig inhoudelijke samenwerkingsafspraken gemaakt; het lijkt er op alsof betrokken partijen onvoldoende helder hebben wat ze met CJG willen bereiken. Het bevreemdt de VVD dat de drie gemeenten er voor hebben gekozen de coördinerende rol niet bij CJG neer te leggen, terwijl dit juist de bedoeling was. Weert Lokaal geeft aan dat in de uitgangspuntennotitie decentralisatie jeugdzorg vermeld staat dat het CJG in de toekomst een rol zal hebben. Dat is wellicht mogelijk, maar nu dicht het CJG zichzelf een te grote rol toe. Alle conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer overnemen gaat te ver. Weert Lokaal stelt voor dat deze worden ingepast in genoemde uitgangspuntennotitie door punt B van het voorstel te wijzigen in "betrekken bij de discussie over de uitgangspunten-notitie decentralisatie jeugdzorg". De PvdA constateert dat het CJG een veel professionelere vorm krijgt, terwijl het

aanvankelijk de bedoeling was dat er een laagdrempelig en transparant orgaan zou komen. Het CJG ziet een te grote rol voor zichzelf. De PvdA vraagt zich af waar de beoogde signaliseringsfunctie van het CJG blijft als de coördinerende rol niet uit de verf komt. Het CDA vraagt zich af of de brede doeluitkering inderdaad voor andere zaken gebruikt kan zijn zoals de voorzitter van de rekenkamer aangeeft. Het CDA vindt de aanbevelingen erg ver gaan en vraagt zich af hoe het initiatiefvoorstel tot stand is gekomen. Er wordt nu al voorgesteld om wijzigingen door te voeren in de SMART-doelstellingen. Het college heeft de aanbevelingen van de rekenkamer overgenomen met uitzondering van de coördinatiefunctie. Het rekenkamerrapport is zwaar aangezet, nuancering in het raadsvoorstel zou op zijn plaats zijn. Onderdelen kunnen gewijzigd worden.

VOORSTEL FRACTIEVOORZITTERSOVERLEG

- A. Kennisnemen van het rekenkameronderzoek "Invoering van Centrum voor Jeugd en Gezin".
- B. Overnemen van de conclusies en aanbevelingen uit het eindrapport.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het fractievoorzittersoverleg van Weert,

Fractie VVD,
H. Peters

Fractie CDA,
T. Meulen

Fractie Weert Lokaal,
L. Kusters

Fractie PvdA,
I. Beenders-Van Dooren

Fractie SP,
P.Lempens

Fractie D66,
M. Stokbroeks

Nummer raadsvoorstel: RAD-000636

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van het fractievoorzittersoverleg van 16 april 2012;

b e s l u i t :

- A. Kennisnemen van het rekenkameronderzoek "Invoering van Centrum voor Jeugd en Gezin".
- B. Overnemen van de conclusies en aanbevelingen uit het eindrapport.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 mei 2012.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans